

ΓΡΕΒΕΝΑ, ΜΙΑ ΤΥΧΑΙΑ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΣΤΟ ΣΜΟΛΙΚΑ

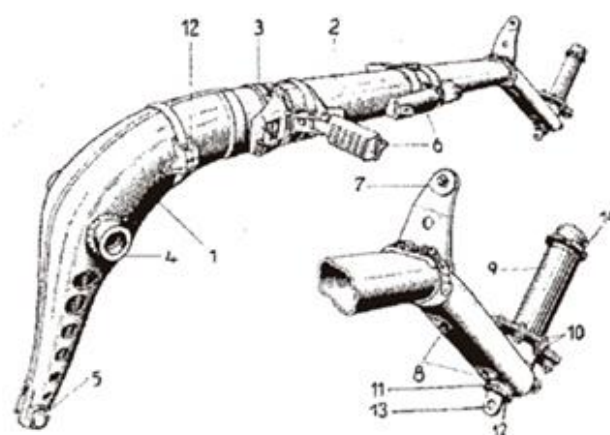
Ήταν πριν πέντε περίπου χρόνια όταν μια παρέα «ανήσυχων (ευτυχώς)» συμπατριωτών μου που ανακάλυψαν τυχαία κάτι μεταλλικά εξαρτήματα, ατάκτως ειρημένα σε μια πλαγιά του όρους Σμόλικα.

Το ανήσυχο τους πνεύμα τούς οδήγησε να κάνουν μια μακρόχρονη αλλά μεθοδική έρευνα, με τα πενιχρά μέσα που είχαν στη διάθεση τους, σχετικά με το τι θα μπορούσε να ήταν αυτά τα μεταλλικά αντικείμενα.

Η έρευνα τους τελικώς τους οδήγησε στο συμπέρασμα ότι επρόκειτο για συντρίμια αεροπλάνου και μάλιστα Henschel Hs 126, και εδώ αρχίζει το σημαντικό μέρος της έρευνας τους, ψάχνοντας στο διαδίκτυο βρήκαν ότι μπορεί να επρόκειτο για εξαρτήματα αεροσκάφους Henschel Hs 126 K6 (όπου K6 η εξαγωγική έκδοση του αεροσκάφους αναγνωρίσεων Henschel Hs 126).

Ένα χαρακτηριστικό εξάρτημα: ο βραχίονας συστήματος προσγειώσεως του Henschel 126, περίπου 80 χρόνια μετά, στον Σμόλικα.
Η κάτω φωτογραφία, από το εγχειρίδιο του αεροπλάνου.

Εικών 64.

Βραχίων συστήματος προσγειώσεως.

Η Ελλάδα πριν τον 2^ο παγκόσμιο πόλεμο, προβλέποντας την κατάσταση, άρχισε εντατικούς εξοπλισμούς και προετοιμασίες, πράγμα δύσκολο εκείνη την εποχή καθόσον όλα τα κράτη έκαναν κάτι ανάλογο και κρατούσαν για τους στρατούς τους τα παραγόμενα όπλα. Παρόλα αυτά η Ελλάδα κατόρθωσε να παραγγείλει και τελικώς να παραλάβει το 1939 στην αεροπορική βάση της Δεκέλειας, 16 αεροσκάφη Henschel Hs 126 K6.

Οι μονάδες του διαθέσιμου αεροσκάφους αναγνωρίσεων /ελαφρού βομβαρδισμού Henschel Hs 126 K6 που παραδόθηκαν στην Ε.Β.Α. έφεραν πλήρη εξοπλισμό, παραδόθηκαν επίσης μεταφρασμένα στα ελληνικά τα τεχνικά εγχειρίδια και οδηγίες χρήσεως των συστημάτων του. Ήταν εξοπλισμένο με διπλό πολυβόλο το οποίο χειριζόταν ο πιλότος και έβαλε εντός του κύκλου περιστροφής της έλικας, καθώς και με ένα πολυβόλο που

χειριζόταν ο παρατηρητής, επίσης μετά από διαμόρφωση που υπέστη εδώ στην Ελλάδα ήταν δυνατό να ρίξει ελαφρές βόμβες, εντόπια κατασκευής. Η αρίθμηση των αεροπλάνων έφερε το γράμμα «Σ». Οργανώθηκε με αυτά η 3^η Ανεξάρτητη Μοίρα η οποία αποτελούνταν από το 1^ο και το 2^ο Σμήνος.

Μετά από έρευνα που έκανε η ολιγομελής ομάδα των ερευνητών, ρωτώντας τους ντόπιους και ψάχνοντας στο διαδίκτυο για περιστατικά που συνέβησαν στην περιοχή με αυτόν τον τύπο αεροπλάνου ανακάλυψαν ότι:

Την 30 Οκτωβρίου 1940 δύο αεροπλάνα Henschel Hs 126 K6 του 2^{ου} Σμήνους της 3^{ης} Μοίρας (3.2), εκμεταλλευόμενα την καλύτερη κατάσταση, κατά τόπους, του καιρού επιχείρησαν από το πρόχειρο αεροδρόμιο Κούκλαινα Βεροίας έχοντας προγραμματίσει αποστολές επιθετικής αναγνώρισης πάνω από το Μέτωπο των επιχειρήσεων της Πίνδου, καθώς και βομβαρδισμό του ιταλικού στρατιωτικού αεροδρομίου της Κορυτσάς.

Στην περιοχή όπου θα επιχειρούσαν βρέθηκαν αντιμέτωπα με πέντε ιταλικά διπλάνα FIAT CR 42. (κατά την Π.Α. FIAT CR 32) Τότε αμέσως ένα από τα εχθρικά διπλάνα με χειριστή τον Sergente Maggiore Walter Rattichieri επιτέθηκε και κατέρριψε το ένα από τα ελληνικά αεροπλάνα το οποίο κατέπεσε **στον ΣΜΟΛΙΚΑ, έκτοτε αγνοείται η τύχη του** καθώς και αυτή του πληρώματος του, που το αποτελούσαν οι:

Υποσμηναγός Λάζαρος Παπαμιχαήλ του Ιωάννη (1917-1940), (παρατηρητής)

Επισμηνίας Κωνσταντίνος Γεμεντζής του Δημητρίου (1919-1940), (χειριστής)

ταυτόχρονα ο επικεφαλής του ιταλικού σμήνους της 393 Squadrilla και Διοικητής της 130 Μοίρας Tenente Colonelo Fernando Zanni επιτέθηκε με καταιγισμό πυρών στο έτερο ελληνικό αεροπλάνο (το Σ-44), το οποίο κατόρθωσε όμως να διαφύγει με ελιγμούς υπό την κάλυψη των νεφώσεων, και τελικά κατέπεσε στην περιοχή Προφήτης Ηλίας της Βασιλειάδας Καστοριάς, με πλήρωμα τους:

Παρατηρητής : Υποσμηναγός Εύαγγελος Γιάνναρης του Κωνσταντίνου (1916-1940)

Χειριστής : Αρχισμηνίας Λεωνίδα Τσάντας

Στη μνήμη του ηρωικού αυτού πληρώματος που κατέπεσε στη Βασιλειάδα στήθηκε μεγαλόπρεπο μνημείο το οποίο έχει στατικό έκθεμα αεροσκάφος F-104G της Π.Α. και τιμάτε η μνήμη τους κάθε χρόνο.

Η ολιγομελής ομάδα των γρεβενιωτών που πραγματοποίησε την πολυετή αυτή έρευνα, τελεί με πρωτοβουλία της κάθε χρόνο στις 28 Οκτωβρίου μνημόσυνο στην μνήμη του πληρώματος του ελληνικού αεροπλάνου που κατέπεσε στον ΣΜΟΛΙΚΑ, και μοναδικό τους μέλημα είναι να μη χαθεί η μνήμη των χειριστών του, που μέχρι και σήμερα βρίσκονται εν αγνοία, όπως φαίνεται και στην σχετική ιστοσελίδα της Π.Α.

Είχαν καταθέσει προ διετίας σχετικό φάκελο προς τον Δήμο Γρεβενών και αγωνίζονται έκτοτε για την ονοματοδοσία μικρής πλατείας που θα φέρει το όνομα του ηρωικού πληρώματος:

Παρατηρητής : Υποσμηναγός Παπαμιχαήλ Λάζαρος του Ιωάννη (1917-1940)

Χειριστής : Επισμηνίας Γεμενετζής Κωνσταντίνος του Δημητρίου (1919-1940)

Αιωνία τους η μνήμη.....

Ευχαριστίες

Νιώθουμε ευγνώμονες και ευχαριστούμε την ερασιτεχνική ερευνητική ομάδα για την πρωτοβουλία της που αποτελείται από τους:

- Ξενίδη Σταύρο
- Παπαβασιλείου Αντώνιο
- Σβολιαντόπουλο Αντώνιο
- Τσακσάρα Δημήτριο

Πηγές

http://www.pasoipa.org.gr/lefkoma/soma_browse/hellenic_airforce/

εφημερίδα «Χρονικά Δυτικής Μακεδονίας»

http://surfcity.kund.dalnet.se/italy_zanni.htm Italian Biplane Fighter Aces

http://surfcity.kund.dalnet.se/italy_rattichieri.htm Italian Biplane Fighter Aces

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΕΝΣΕΛ. Hs 126 K6